

Briuselis, 2020 m. liepos 6 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija
pakeičia 2018 m. rugsėjo 25 d.
pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR PIROTECHNINIŲ GAMINIŲ SRITIES ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama:

- ¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.
- ² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).
- ³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.
- ⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilmė ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

- užtikrinti, kad sertifikavimą atliktų ES notifikuotoji įstaiga;
- prireikus pritaikyti produktų ženklinimą.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariami:

- ES taisyklės dėl civilinės paskirties sprogmenų;
- ES taisyklės dėl sprogstamųjų medžiagų pirmtakų;
- ES cheminių medžiagų teisės aktai.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁵.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikoma⁶ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/29/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo⁷. Tai sukelia visu pirma šias pasekmes:

1. IMPORTUOTOJŲ PAREIGOS. ATITIKTIES VERTINIMO TVARKA IR NOTIFIKUOTOSIOS ĮSTAIGOS

ES pirotechninių gaminių taisyklėms taip pat aktualus 2020 m. kovo 13 d. pranešimas suinteresuotosioms šalims „*Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES pramonės gaminių taisyklės*“⁸. Visu pirma tai susiję su ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimu (ES įsisteigę ekonominės veiklos vykdytojai, kurie iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo laikomi iš Jungtinės Karalystės įvežamų produktų ES platintojais, taps jų importuotojais, kuriems taikoma Direktyva 2013/29/ES) ir pasibaigus pereinamajam laikotarpiui taikysimu reikalavimu turėti sertifikatą, išduotą ES notifikuotosios įstaigos.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt

⁶ Dėl Direktyvos 2013/29/ES taikymo Šiaurės Airijai žr. šio pranešimo C dalį.

⁷ OL L 178, 2013 6 28, p. 27.

⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/notice_to_stakeholders_industrial_products.pdf.

2. PIROTECHNINIŲ GAMINIŲ ŽENKLINIMAS

Pagal Komisijos įgyvendinimo direktyvos 2014/58/ES, kuria sukuriama pirotechnikos gaminių atsekamumo sistema⁹, 1 straipsnį pirotechnikos gaminiai turi būti ženklinami registracijos numeriu, kurį, be kita ko, sudaro notifikuotosios įstaigos identifikacinis numeris, taip pat perdurbimo numeris, kurį notifikuotoji įstaiga taiko pirotechnikos gaminiui. Registracijos numerį priskiria notifikuotoji įstaiga¹⁰.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ES rinkai teikiami pirotechnikos gaminiai nebegalės būti ženklinami registracijos numeriu, kurį priskyrė Jungtinėje Karalystėje įsisteigusi atitikties vertinimo įstaiga.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekama ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją.

Ta nuostata besiremiančiam ekonominės veiklos vykdytojui tenka pareiga atitinkamu dokumentu įrodyti, kad prekė buvo pateikta ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos¹¹.

Toje nuostatoje *pateikimas rinkai* – tai pirmas prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį ar neatlygintinai¹². *Prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti, tiekimas* – tai, kad, „pasibaigus gamybos etapui, esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė yra dviejų ar daugiau juridinių arba fizinių asmenų rašytinio ar žodinio susitarimo dėl su atitinkama preke susijusios nuosavybės teisės, bet kurios kitos turtinės teisės arba valdymo perleidimo dalykas arba yra juridiniam arba fiziniam asmeniui ar asmenims pateikto pasiūlymo sudaryti tokį susitarimą dalykas“¹³.

Pavyzdys. Atskiras pirotechninis gaminy, kurį Jungtinėje Karalystėje įsisteigęs gamintojas iki pereinamojo laikotarpio pabaigos pardavė Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiam didmenininkui remdamasis Jungtinės Karalystės notifikuotosios įstaigos išduotu sertifikatu, ir toliau gali būti platinamas ES remiantis tuo sertifikatu.

⁹ OL L 115, 2014 4 17, p. 28.

¹⁰ Žr. Komisijos įgyvendinimo direktyvos 2014/58/ES 2 konstatuojamąją dalį.

¹¹ Susitarimo dėl išstojimo 42 straipsnis.

¹² Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio a ir b punktai.

¹³ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio c punktas.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Po pereinamojo laikotarpio pabaigos taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos¹⁴. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁵.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare¹⁶.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad Direktyva 2013/29/ES taikoma Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje¹⁷.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- pirotechninis gaminys, pateiktas rinkai Šiaurės Airijoje, turi atitikti Direktyvos 2013/29/ES reikalavimus;
- pirotechninis gaminys, pagamintas Šiaurės Airijoje ir įvežtas į ES, nėra importuotas produktas;
- pirotechninis gaminys, iš Didžiosios Britanijos įvežtas į Šiaurės Airiją, yra importuotas produktas;
- tais atvejais, kai Sąjungos teisės nuostatose reikalaujama pateikti unikalų kodą, kuriuo nurodoma valstybė narė, pateikiama nuoroda „UK(NI)“¹⁸.
- ES notifikuotosios įstaigos išduoti atitikties sertifikatai Šiaurės Airijoje galioja.
- Didžiosios Britanijos atitikties vertinimo įstaigos išduoti atitikties sertifikatai Šiaurės Airijoje negalioja.

¹⁴ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

¹⁵ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

¹⁶ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

¹⁷ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 19 skirsnis.

¹⁸ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 2 dalis. Gali būti, kad dėl techninių apribojimų, paprastai susijusių su duomenų bazėmis, šalies kodą turi sudaryti tik du skaitmenys. Šiuo atveju turėtų būti naudojamas nepriskirtas skaitmenų derinys.

Tačiau pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė:

- dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese¹⁹;
- inicijuoti prieštaravimo, apsaugos arba arbitražo procedūras tiek, kiek jos yra susijusios su ES valstybių narių priimtais reglamentais ir standartais arba atliktu vertinimu, registracija, sertifikavimu, patvirtinimu ir autorizacija;²⁰
- remtis kilmės šalies principu arba Šiaurės Airijoje rinkai teisėtai pateiktų produktų arba Jungtinės Karalystės institucijų ar joje įsteigtų įstaigų išduotų sertifikatų ar kitos vykdomos veiklos abipusio pripažinimo faktu²¹.

Konkrečiau, šis paskutinis punktas reiškia, *inter alia*, kad:

- Šiaurės Airijos notifikuotųjų įstaigų išduoti atitikties sertifikatai galioja tik Šiaurės Airijoje. Šie sertifikatai ir ataskaitos ES negalioja²². Kai pirotechninis gaminys yra sertifikuotas Šiaurės Airijos notifikuotosios įstaigos, šalia ženklo „CE“ turi būti pateikta nuoroda „UK(NI)“²³. Šis skirtingas ženklavimas leidžia identifikuoti pirotechninį gaminį, kurį galima teisėtai pateikti rinkai Šiaurės Airijoje, bet ne ES.

ES teisės aktams dėl pirotechninių gaminių skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/legislation_lt) pateikiama bendra informacija apie pirotechninius gaminius. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija

Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas

¹⁹ Tais atvejais, kai būtina keisti informacija arba konsultuotis tarpusavyje, tai daroma jungtinėje konsultacinėje darbo grupėje, įsteigtoje pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 15 straipsnį.

²⁰ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies penkta pastraipa.

²¹ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą.

²² Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies ketvirtą pastraipą.

²³ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies ketvirtą pastraipą.